

PSIHOLOGIA

școlară

Revista Centrului Județean de Asistență Psihopedagogică Mureș

Anul X. Numărul 1

ADRESA REDACTIEI:

Tîrgu – Mureș, str. dr. Victor Babeș, nr. 11

E-mail: office@cjraems.ro

www.cjraems.ro

Tel.:0265211246, 0745/315-332

REDACTORI:

Cristina Oltei, Adriana Cerghedi

Design,

Fábián Csaba

Poze:internet

AUTORI:

Pop Raluca Ioana , Adrian Moldovan ,
Mirabela Teanc , Roxana Din , Laura Filip,
Ioana Florea , Cristina Oltei,
Adriana Cerghedi .

PSIHOLOGIE ȘCOLARĂ

ISSN 2248-3853

CUPRINS

EDUCAȚIE ȘI CERCETARE

3

- ❖ Incursiune în lumea copilului cu Asperger
- ❖ Modele ale psihologiei sportului aplicate în psihologia școlară

ORIENTARE ȘCOLARĂ

8

- ❖ Studiul privind sondarea opțiunilor școlare

ȘCOALA PĂRINȚILOR

12

- ❖ Rolul facilitatorului/ shadow-ului în unitatea de învățământ

LOGOPEDIA

14

- ❖ Aplicații utile în terapia limbajului
- ❖ Indicatori de Performanță Auditivă Funcțională

PROIECTE

20

- ❖ Fâ-ti zilnic timp pentru a fi
- ❖ Întâlnire cu deținuții din Penitenciarul Târgu
- ❖ Poveștile care vindecă

LECȚII DE VIAȚĂ

23

- ❖ Consilierul la consiliere

INCURSIUNE ÎN LUMEA COPILULUI CU ASPERGER

Pop Raluca Ioana, prof. consilier școlar CJARE Mureș

„Eu sunt copilul. Tu ții în mâinile tale destinul meu. Tu determini, în cea mai mare măsură, dacă voi reuși sau voi eșua în viață! Dă-mi, te rog, acele lucruri care să mă îndrepte spre fericire. Educă-mă, te rog, ca să pot fi o binecuvântare pentru lume”

Sindromul Asperger este cunoscut sub numele de tulburare Asperger, sindromul Asperger, sau AS, este o tulburare de dezvoltare omniprezentă (un spectru de tulburări de comportament, inclusiv autism). Sindromul Asperger este caracterizat ca fiind unul dintre acele tulburări din spectrul autismului (care includ, de asemenea, tulburări de autism, tulburări Rett, tulburarea dezintegrativă a copilăriei, și tulburare de dezvoltare omniprezentă nespecificat altfel [PDD-NOS]). Spre deosebire de persoanele cu tulburări de autism, cei cu sindromul Asperger nu prezintă o întârziere semnificativă în dezvoltarea limbajului sau dezvoltarea cognitivă.

Copilul cu Asperger prezintă unele caracteristici specifice cum ar fi comunicarea cu dificultate, dificultate în formarea de relații sociale, lipsa imaginației și a creativității. Comunicarea cu dificultate se referă la faptul că deși copilul poate vorbi fluent, nu dă atenție recției persoanelor care îl ascultă, el poate vorbi ore în șir indiferent de interesul celorlalte persoane care participă la actul discuției și nici la sentimentele sale. Lipsa creativității și a imaginației se reflectă în greutatea de a gândi abstract. Ceea ce este remarcabil la copilul cu Asperger, este faptul că dezvoltă un interes obsesiv față de anumite obiecte, hobby sau faptul de a colecționa. Pot avea domenii speciale de interes asupra cărora se vor concentra și vor învăța mecanic cât mai multe informații despre acestea.

Comparativ cu alte forme din spectrul autist, copilul cu Asperger nu are întârzieri semnificative de limbaj sau de dezvoltare cognitivă, unii dintre aceștia dețin un vocabular bogat, de cele mai multe ori, despre domeniul de

interes. Dificultatea se declanșează în modul de inițiere sau încheiere a unei conversații precum și de a alege subiectele de discuție.

Remarcabil este faptul că un copil cu sindromul Asperger posedă limitat partea emoțională, nu pot fi empatici, și nu pot rezona afectiv cu celelalte persoane, drept urmare, au o întârziere de aproximativ trei ani față de vârsta lor reală.

TRĂSĂTURI ALE SINDROMULUI ASPERGER

1. Cele mai multe persoane au o inteligență peste medie
2. Abilități excelente de gândire, dar saraci când vine vorba de relațiile inter-umane
3. Copilul cu Asperger caută de obicei persoane care au interese comune pentru a putea vorbi despre interesele lor, conversația este unilaterală, sub formă de prelegere, în care ei își expun cunoștințele fără a fi interesați de feedback.
4. Contactul vizual nu este înțeles și nu este folosit.
5. Copiii cu Asperger preferă rutina și pot deveni iritabili atunci când se întâmplă ceva neașteptat.
6. Nu sunt înțelese sarcasmul, tachinarea în joacă și figurile de stil.
7. Întreruperea unei conversații este o problemă obișnuită, copiii nu înțeleg

semnalele sociale care permit trecerea conversației de la o persoană la alta.

8. Concentrarea asupra unor detalii neadecvate.

Pe baza informațiilor prezentate anterior putem concluziona, că deși este o provocare abordarea copilul cu Asperger putem direcționa eforturile spre reușita acestuia, spre integrare în viața de școlar, membru al unei comunități și membru al unei familii. Asigurarea reușitei poate fi axată pe ceea ce poate face copilul și anume: au abilitatea de a studia în profunzime subiectele care îi interesează, pot fi ușor motivați, originali și creativi, atenție spre detaliu și precizie.

Punctul de sprijin pentru acești copii se oferă prin terapie, învățând modul cum funcționează interacțiunile sociale, modul cum pot recunoaște sentimentele celorlalți și semnificația acestora, depășirea anumitor frici și comportamentele stereotip. Amintim că și ERGOTERAPIA este benefică pentru depășirea dificultăților motrice (scrierea).

În spatele oricărui sindrom se află un copil, copil care caută suportul adultului fie părinte, cadru didactic sau terapeut, spre a-i lărgii orizonturile de zbor. Fiecare copil reprezintă o lecție pe care dorim să ne-o însușim, spre a forma oameni și pentru a ne forma ca oameni.

Bibliografie

Radu, Gheorgh. (2002). Psihologie școlară pentru învățământul special. București, Editura Fundației HUMANITAS

Radu , Gheorghe. (1999). Psihopedagogia dezvoltării școlarelor cu handicap. București, Editura Didactică și Pedagogică

Verza, Emil. (2002). Introducere în psihopedagogie specială și asistență socială. București, Editura Fundației Humanitas.

https://ro.wikipedia.org/wiki/Sindromul_Aspenger

[Ghid SINDROMUL ASPERGER - GIFTED \(FOR\) YOU Project \(giftedforyou.eu\)](#)

[SINDROM ASPERGER – SEMNE, CARACTERISTICI – autismartaadhd.ro](#)

MODELE ALE PSIHOLOGIEI SPORTULUI APLICATE ÎN PSIHOLOGIA ȘCOLARĂ

Adrian Moldovan, Psiholog CJAP Mureș

În urmă cu 27 de ani, în Târgu Mureș se înființa un liceu cu profil sportiv, o oportunitate pentru sportivii cu perspective de performanță înaltă de a fi reuniți și pregătiți după un model propice înclinațiilor lor. Fiind unul dintre elevii acelor vremuri, îmi amintesc că percepția (cu rezerva de subiectivism implicată) asupra elevului sportiv nu era una în mod necesar flatantă. Desigur, rezultatele lor erau recunoscute, însă erau plasați undeva la „periferia” învățământului mureșean.

Astăzi, sportivul se bucură de un statut privilegiat, cel puțin dacă ne luăm după felul în care e mediatizat, reprezentând o personificare a idealurilor și aspirațiilor unui grup. În acest context, metodele utilizate pentru formarea acestor sportivi, devin interesante și pentru alte discipline. Cum ajunge cineva campion? Cum putem transfera „rețeta” campionilor la alte domenii de activitate?

Un astfel de model de cunoaștere a sportivului a fost dezvoltat de psihologul Pep Marí. Acesta a reprezentat sub forma unei piramide (vezi fig.1)

stadiul în care se află sportivul, din punctul de vedere al nevoilor de formare.

Un sportiv care nu are parte de un mediu favorabil performanței, fiind privat de o nutriție adecvată, de

odihnă sau de suport parental se poate situa la baza piramidei. Intervențiile, în acest caz, trebuie orientate spre condițiile de bază. Mai departe, reflectând la a doua treaptă a piramidei, un sportiv care se antrenează doar la insistențele părinților nu va investi același efort ca un sportiv motivat intrinsec. A treia treaptă a piramidei reprezintă aspectul de metodă. Astfel, un sportiv talentat, care dispune de condiții perfecte de pregătire și o

motivație ridicată, nu este, în mod necesar, și un bun „tactician” al propriei pregătiri sportive...nu reușește să extragă suficient de mult din antrenament. Cu referire la vârful piramidei, toate treptele inferioare pot fi integrate de sportiv (condiții optime, motivație, antrenament eficient) mai puțin știința competiției, capacitatea de a aplica eficient pregătirea din timpul antrenamentului la condițiile de concurs.

Modelul lui Pep Mari se pliază perfect și pe nevoile de intervenție școlară. Nereușita școlară este asociată adesea cu o problemă de potențial sau cu una de motivație. Formatorii tind să creadă că elevul nu are *bazele* necesare reușitei (capacitate

intelectuală și mediu favorabil învățării) sau că nu se poate *motiva* pentru progres. Însă, pe lângă acești factori, modelul de mai sus ne orientează și spre *tehnica de învățare* și conștientizare a învățării, precum și spre capacitatea de *a pune în practică* ceea ce înveți. Pe parcursul anilor în care am avut privilegiul să lucrez cu elevi înzestrați, am observat cum unii dintre ei, mai interiorizați, aveau nevoie doar de puțină încredere pentru a arăta ce pot. Asemenea sportivului care are nevoie de știința competiției și acești elevi aveau nevoie de o creștere a capacității de exprimare a calității lor. Ori, identificarea acestei nevoi de către profesor sau psiholog, îl ajută pe elev să facă saltul de la inhibarea talentului la explorarea talentului.

Bibliografie:

Marí, P. (2011). *Aprender de los Campeones*. Editorial Platforma

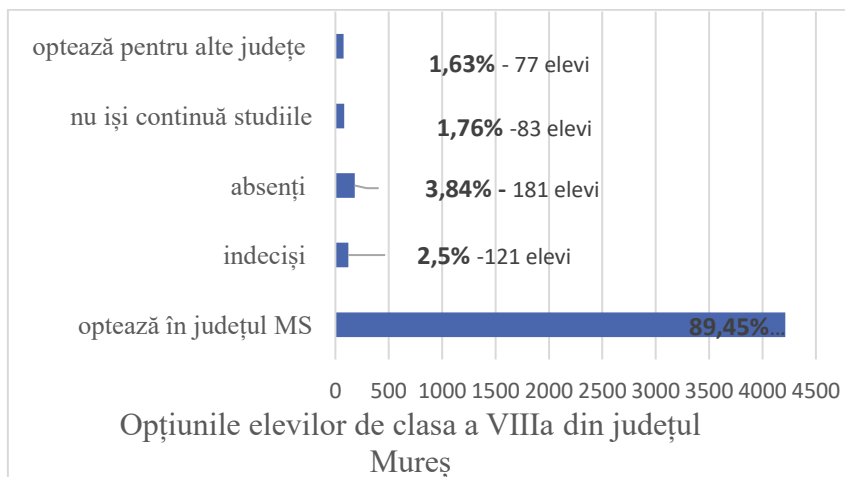

STUDIUL PRIVIND SONDAREA OPȚIUNILOR ȘCOLARE

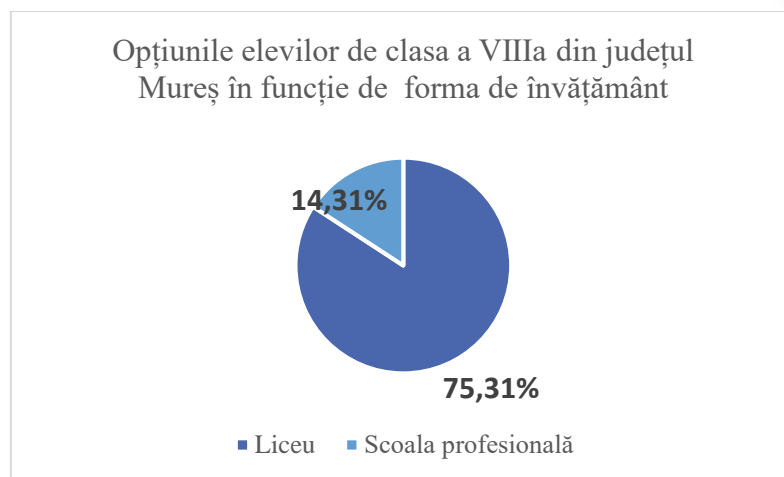
Director CJRAE Mureș, Adriana Cerghedi

Studiul realizat de Centrul Județean de Resurse și Asistență Educațională Mureș în luna noiembrie-decembrie 2023 oferă o imagine interesantă asupra tendințelor elevilor de clasa a VIII-a în ceea ce privește orientarea școlară în județul Mureș. Iată câteva aspecte importante evidențiate în rezultatele studiului:

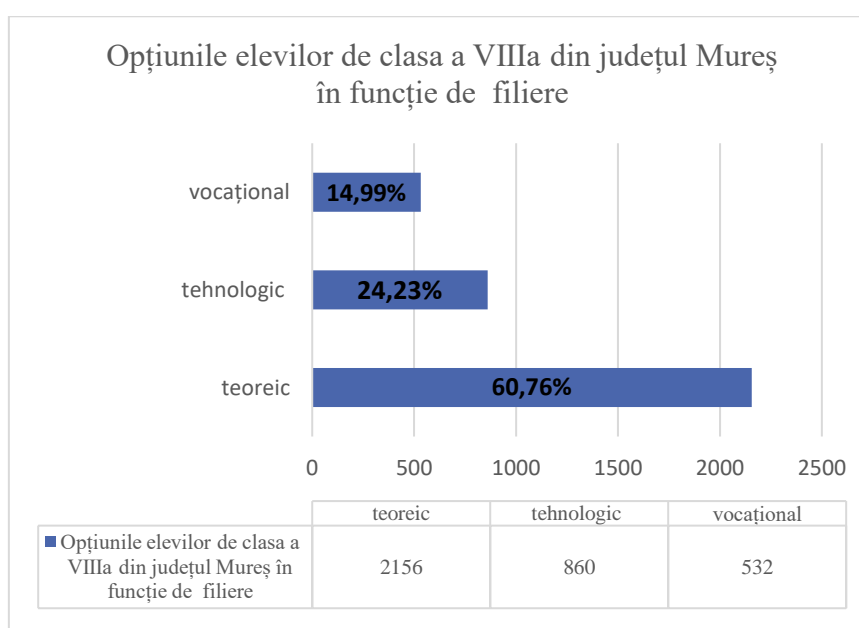
1. **Preferința pentru instituțiile de învățământ din județul Mureș:** Un procent ridicat, de 89,45% dintre elevi, optează pentru a continua studiile în instituții de învățământ din județul Mureș. Aceasta poate indica încrederea și satisfacția elevilor și părinților față de sistemul educațional local.

2. **Forma de învățământ preferată: Liceele:** Majoritatea elevilor (74,31%) aleg să urmeze cursurile liceelor, în timp ce doar un procent mai mic (14,13%) optează pentru școlile profesionale. Acest lucru poate reflecta dorința elevilor de a obține o pregătire mai generală și de a-și continua studiile în învățământul superior.

3. **Preferința pentru filierele teoretice și tehnologice:** Filiera teoretică a liceelor atrage cea mai mare pondere de opțiuni (60,76%), urmată de filiera tehnologică (24,23%). Aceasta indică importanța acordată pregătirii teoretice și specializării în diferite domenii, care să faciliteze integrarea pe piața muncii.

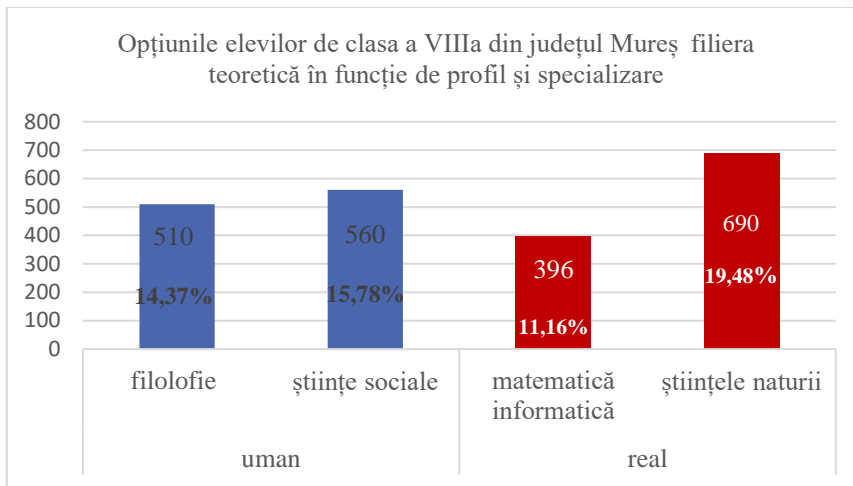

4. **Importanța pregătirii pentru piața muncii:** Procentul semnificativ al elevilor care optează pentru filiera tehnologică poate reflecta preocuparea acestora pentru obținerea unei specializări care să le faciliteze accesul pe piața muncii și să le ofere oportunități de angajare mai bune în viitor.

În ansamblu, rezultatele acestui studiu poate oferi o perspectivă valoroasă atât elevilor și părinților, cât și factorilor de decizie din domeniul educației pentru a înțelege mai bine preferințele și nevoile elevilor din județul Mureș și pentru a fundamenta proiectele și planurile de școlarizare viitoare.

Este interesant faptul că pentru profilul real, științele naturii, a fost ales în procent de 19,48% în preferințele elevilor, în timp ce profilul real, matematică și informatică, a fost ales într-un procent mai redus, de 11,16%. Acest lucru sugerează că există o schimbare în preferințele elevilor în ceea ce privește domeniile în care doresc să-și continue studiile.

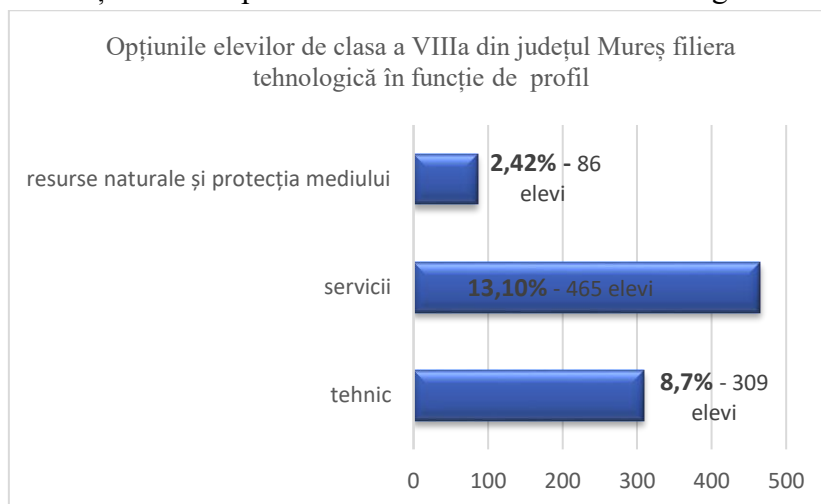
Este important de observat că procentul pentru profilul real, științele naturii, este mai mare decât pentru profilul real, matematică și informatică. Această diferență poate reflecta o preferință crescută a elevilor pentru disciplinele din domeniul științelor naturii în detrimentul matematicii și informaticii sau poate indica o schimbare în percepția și interesul elevilor față de diferitele domenii de studiu.

De observat că, în cadrul filierei tehnologice, există preferințe diferite pentru specializările disponibile. Iată un rezumat al preferințelor elevilor:

1. Specializarea în servicii este aleasă de 13,10% dintre elevi, ceea ce indică o preferință ridicată pentru această domeniu de studiu.
2. Tehnicul este ales de 8,7% dintre elevi, iar acest procent este mai mic decât pentru specializarea în servicii. Totuși, tehnicul rămâne o opțiune semnificativă pentru un număr considerabil de elevi.
3. Specializarea în resurse naturale și protecția mediului este aleasă de 2,42% dintre elevi, reprezentând o preferință mai redusă în comparație cu celelalte specializări menționate.

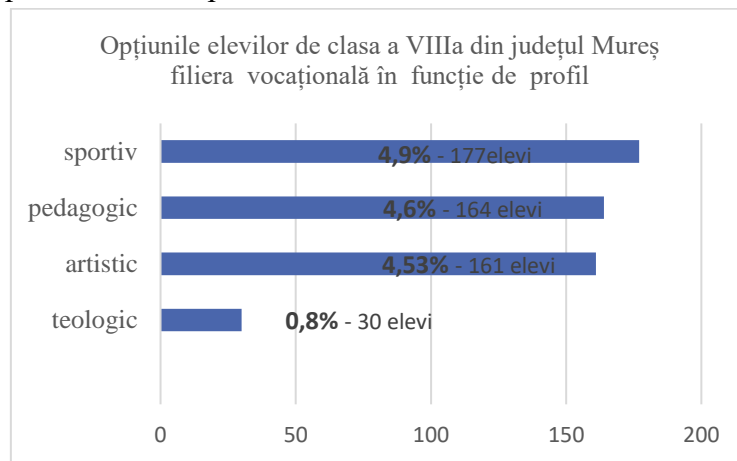
Aceste preferințe diferite pot fi influențate de interesele și aspirațiile individuale ale elevilor, de perspectivele asupra potențialelor oportunități de carieră și de cerințele pieței muncii. Este important ca instituțiile de învățământ să ia în considerare aceste preferințe în planificarea programelor educaționale și în oferirea de opțiuni relevante și atractive pentru elevi în cadrul filierei tehnologice.

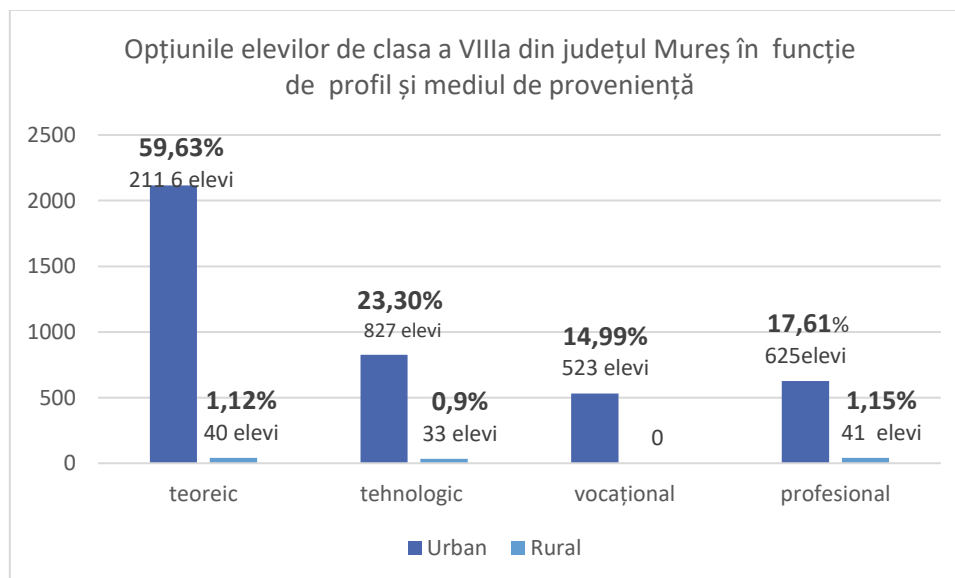
Este interesant să observăm că, în cadrul filierei vocaționale, există o distribuție relativ echilibrată a preferințelor elevilor pentru diferitele specializări. Iată un rezumat al acestor preferințe:

1. Profilul sportiv este ales de aproximativ 4,9% dintre elevi, indicând un interes semnificativ pentru activități și cariere legate de sport.
2. Profilul pedagogică este ales de aproximativ 4,6% dintre elevi, ceea ce sugerează un interes pentru profesii în domeniul educației și formării.
3. Profilul artistică este ales de aproximativ 4,53% dintre elevi, reflectând un interes pentru domeniile artistice și creative.

4. Procentul cel mai mic de elevi optează pentru filiera vocațională profil teologic, indicând că există un interes mai redus pentru această specializare în rândul elevilor.

Din analiza datelor, se conturează un tablou complex al preferințelor de formare în rândul elevilor din mediul urban și rural. În mediul urban, predomină alegerea filierei teoretice, cu 59,63%, sugerând o orientare către aspectele academice și teoretice ale educației. Totuși, doar 17,61% dintre aceștia se îndreaptă către învățământul profesional, indicând o preferință mai scăzută pentru formarea practică și tehnică. În contrast, în mediul rural, doar 1,1% din elevi optează pentru ambele filiere, teoretică și profesională, evidențiind o distribuție mai echilibrată între aceste două tipuri de învățământ. Aceste constatări subliniază diferențele semnificative între mediul urban și rural în ceea ce privește accesul la educație și percepția valorii diferitelor căi de formare.

Opțiunile prezentate în detaliate pot fi consultate prin accesarea următorului link :

<https://www.cjraems.ro/ospdec2023.PDF>

ROLUL FACILITATORULUI/ SHADOW-ULUI ÎN UNITATEA DE ÎNVĂȚĂMÂNT

Mirabela Teanc, prof. consilier școlar CJARE Mureș

Conform Legii 448/2006 privind protecția și promovarea drepturilor persoanelor cu dizabilități: Art. 16 Persoanele cu dizabilități au acces liber și egal la orice formă de educație, indiferent de vârstă, în conformitate cu tipul, gradul de handicap și nevoile educaționale ale acestora. Excluderea copiilor cu nevoi speciale din oferta educațională generală este acum recunoscută ca discriminare, care echivalează cu o violare a drepturilor lor fundamentale.

Conform Ordinului nr. 1985/1305/5805/2016 Art.64: fiecare unitate de învățământ în care se află copii cu dizabilități și/sau CES include în regulamentul de organizare și funcționare proceduri privind aprobarea prezenței facilitatorilor în unitatea de învățământ, precum și modul de organizare a acestora.

Cine poate fi facilitator/shadow?

Facilitatorul poate fi unul dintre părinți, asistentul personal, o persoană numită de părinți față de care copilul are dezvoltată o relație sau un specialist.

Ce face facilitatorul?

- Oferă copilului doza necesară de sprijin în realizarea sarcinilor școlare, în clasă
- Oferă suport copilului în respectarea regulilor de comportament adecvat în mediul școlar
- Previne apariția sau contribuie la eliminarea comportamentelor problematice (prin analiza/intervenție ABC)
- Este deschis la solicitările/așteptările/inițiativa cadrului didactic (legate de: performanța școlară a copilului însoțit, de comportament, de prezența SHADOW, sau absența acestuia în anumite situații, etc.)
- Urmărește starea emoțională a copilului, gradul de integrare a acestuia în grupul de colegi și oferă sprijin atunci când este nevoie
- Realizează legătura între mediul educațional și terapeut (prin înregistrarea de date legate de comportamentul copilului, prin aplicarea recomandărilor terapeutului în mediul școlar)

Ce Nu face?

- Judecă/critică activitatea didactică
- Perturbă activitățile didactice
- Preia responsabilitățile cadrului didactic
- Lucrează în locul copilului

Shadow-u este o persoană care:

- Deține cunoștințe despre analiza comportamentală (ABC): părinte, specialist în terapie comportamentală, terapeut, psihoterapeut, student în domeniu, etc.
- Cunoaște atât grupul/contextul în care copilul trebuie susținut/integrat, cât și funcționarea acestuia (reguli, rutine, obiective principale ale grupului)
- Cunoaște/înțelege copilul, nevoile și manifestările acestuia

- În care copilul are încredere și o comunicare eficientă (este un prieten)
 - Este, în primul rând: discret
 - Atent și prompt
 - Riguros
 - Clar în exprimare și în abordare
 - Prietenos și deschis la dialog: cu cadrul didactic, cu părinții, cu terapeutul, cu membrii grupului, etc.
 - Eficient (pregătit de retragere), intervine doar atât cât este nevoie
 - Echipa terapeut - cadru didactic - părinți - shadow consideră necesară prezența acestuia
 - Copilul devine independent
- “Cel mai bun shadow este cel de care nu mai ai nevoie”

Bibliografie:

Monitorul Oficial -legea 448/2006 actualizată în 2000

Proiect „My Shadow, My Help,, Fundația Transilvană Alpha , susținut de DAS Mureș -director Andreea Moraru în parteneriat cu CJRAE Mureș-director Adriana Cerghedi, 2023

APLICAȚII UTILE ÎN TERAPIA LIMBAJULUI

Roxana DIN, prof. logoped CJRAE Mureș

Aplicațiile utilizate în cadrul terapiei limbajului au revoluționat modul în care persoanele cu dificultăți de vorbire și limbaj primesc sprijin. Aceste aplicații oferă diverse instrumente și resurse pentru a facilita dezvoltarea abilităților de comunicare pentru copii și adulți, inclusiv pentru cei care se recuperează după un accident vascular cerebral sau alte tulburări neurologice.

Gosnell, 2011 consideră că aplicațiile sunt începutul unor transformări sociale și tehnologice, cu implicații majore în viitor. Activitatea terapeuților limbajului și a altor specialiști va fi puternic influențată de evoluția aplicațiilor iOS și ANDROID și de modul în care pacienții și familiile acestora pot accesa diferite informații cu ajutorul acestor aplicații.

Datorită evoluției și progresului în domeniul terapiei limbajului, zilnic apar noi tehnologii și aplicații iar terapeuții limbajului trebuie să fie informați cu privire la noile produse care există și care pot fi utilizate în terapie.

În selectarea unei aplicații pentru terapia logopedică este esențial să luăm în considerare mai mulți factori și trebuie să ne asigurăm că vom alege cel mai eficient instrument adaptat nevoilor noastre. Iată câteva caracteristici de care trebuie să ținem cont:

Activități și exerciții antrenante

Aplicația ar trebui să ofere diverse activități și exerciții stimulatoare care se adresează vârstei și nivelului de abilități ale utilizatorului pentru a menține utilizatorii motivați și interesați.

Instrucțiuni clare și indici vizuali

Aplicația ar trebui să ofere instrucțiuni simple și clare pentru a ajuta utilizatorii să înțeleagă și să desfășoare activitățile corect.

Setări personalizate

Capacitatea de a adapta terapia la nevoile individuale este crucială. Căutați aplicații cu setări personalizate, cum ar fi ajustarea nivelurilor de dificultate, selectarea anumitor sunete sau modificarea altor parametrii relevanți.

Urmărirea progresului

O aplicație excelentă de terapie a limbajului trebuie să includă funcții care le permit utilizatorilor să-și urmărească progresul în timp, ajutându-i să rămână motivați și să-și evalueze progresul.

Capacități de partajare

Aplicația ar trebui să permită utilizatorilor să-și împărtășească rezultatele și progresele cu terapeuții.

Compatibilitate cu dispozitivele

Asigurați-vă că aplicația este compatibilă cu dispozitivele pe care intenționați să le utilizați, cum ar fi iPad-uri, tablete Android, smartphone-uri sau sisteme iOS;

Ușurință în utilizare

O interfață ușor de utilizat și o navigare intuitivă sunt esențiale pentru o experiență pozitivă a utilizatorului.

Preț

Deși aplicațiile gratuite pot fi atrăgătoare, este esențial să luați în considerare funcțiile, limitările și potențialele achiziții în aplicație. Uneori, investiția într-o aplicație plătită poate oferi instrumente și resurse mai cuprinzătoare.

Recenzii și evaluări

Verificarea recenziilor și evaluărilor utilizatorilor poate înțelege mai bine eficacitatea unei aplicații și potențialele dezavantaje.

Exemple de aplicații utile în terapia tulburărilor de limbaj

1. Exerciții pentru respirație:

Aplicațiile **Free Candle** și **Magic Candle** sunt exemple de aplicații care permit copilului să sufle

lumânarea virtuală prin îndreptarea aerului expirat spre microfonul dispozitivului. Prin atingerea ecranului dispozitivului cu degetul lumânarea se aprinde din nou.

2. Exerciții pentru stimularea musculaturii oro-faciale

SpeechCompanion Speech Therapy de la Medando și **SmallTalk Oral Motor Exercises** de la Lingraphica sunt aplicații care oferă mai multe secvențe video cu modele de exerciții pentru dezvoltarea musculaturii oro-faciale. Fiecare exercițiu este prezentat într-un scurt video. Copilul poate exersa sub îndrumarea părintelui diferite exerciții la recomandarea terapeutului atât în cabinetul terapeutului, cât și acasă.

3. Exerciții pentru dezvoltarea auzului fonematic:

Copiii învață numele diferitelor animale de la țară cât și sunetele pe care acestea le fac. Cu fiecare slide copiii vor vedea animalele iar la fiecare click vor afla sunetul pe care îl fac cât și onomatopeea corespunzătoare.

4. Exerciții pentru stimularea limbajului expresiv

Talking Tom 2 , Talking Pierre și Talking Ginger sunt aplicații care repetă ceea ce spune utilizatorul. Copilul poate interacționa cu aceste personaje, dacă lovește ecranul personajele răspund prin diferite sunete și gesturi. În aplicațiile **Octoplay și Logo Talkie** copilul trebuie să repete după modele video.

5. Exerciții pentru stimularea creativității, a limbajului expresiv și a limbajului scris

Super Duper StoryMaker este o aplicație cu ajutorul căreia copilul poate crea povești folosind imaginile cuprinse în cadrul aplicației, imagini clasificate în diferite categorii: obiecte, persoane, locuri, mijloace de transport, animale. Pe fiecare pagină, copilul poate insera imagini și texte. În momentul în care rulează povestea creată, copilul sau adultul poate să se înregistreze povestind-o sau citind-o. Această aplicație dezvoltă imaginația și creativitatea, limbajul expresiv, dar și abilitățile de scris-citit ale copilului. Copilul este foarte încântat să prezinte această poveste altor persoane și își va dezvolta stima de sine citind-o sau spunând-o și altor persoane apropiate.

Bibliografie:

American Speech-Language Hearing Association. (2011).

Applications (Apps) for Speech-Language Pathology Practice.

<http://www.asha.org/SLP/schools/Applications-for-SpeechLanguagePathology-Practice/> American Speech-Language Hearing Association. (2011).

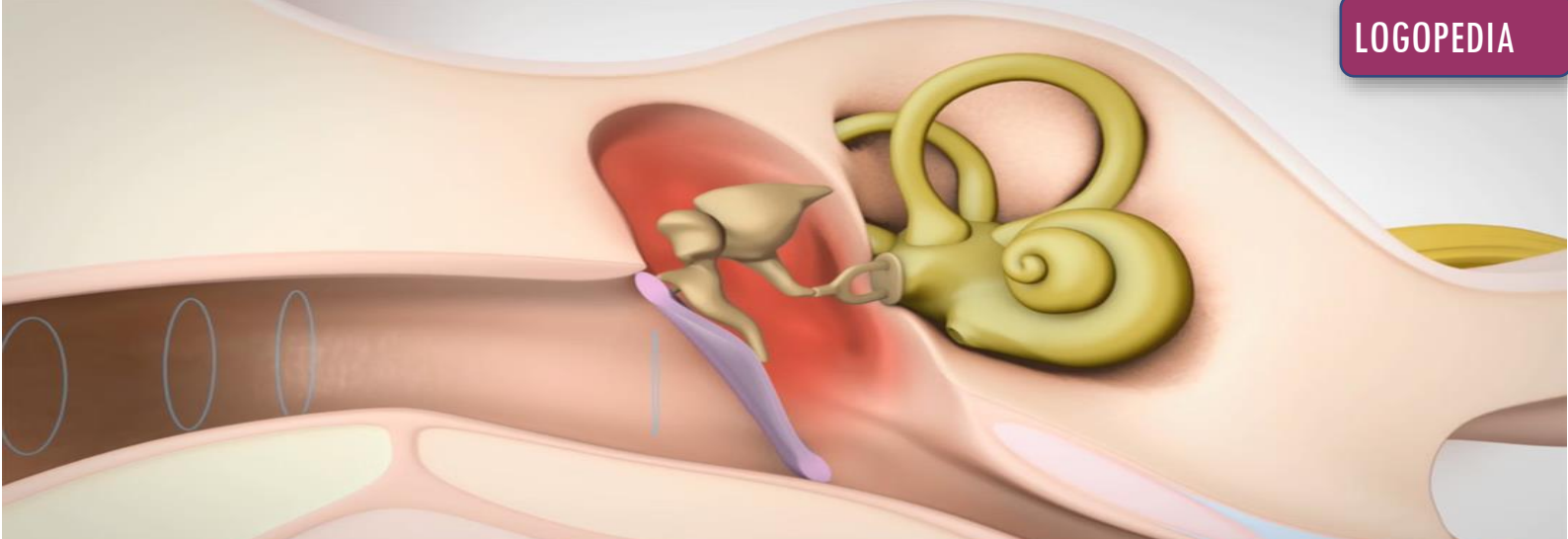
What to Ask When

<https://www.carepatron.com/app/9-best-speech-therapy-apps-in-2023>

Hațegan Bodea, Carolina (2016). LOGOPEDIA. Terapia tulburărilor de limbaj. Structuri deschise, edit. TREI

Talaș, Dorina-Anca (2013). Cartea Albă a Psihopedagogiei Speciale. Coordonator Adrian Roșan

Departamentul de Psihopedagogie Specială 2013

INDICATORI DE PERFORMANȚĂ AUDITIVĂ FUNCȚIONALĂ. O ABORDARE INTEGRATĂ A DEZVOLTĂRII ABILITĂȚILOR AUDITIVE

Kiss Iris, prof. consilier școlar CJARE Mureș

Indicatorii de Performanță Auditivă Funcțională (FAPI) evaluează abilitățile auditive funcționale ale copiilor cu deficiență de auz. Poate fi folosit de către terapeuți, specialiști în intervenția timpurie, părinți și profesori. Profilul enumeră abilitățile auditive într-o ordine ierarhică integrată. Sunt șapte categorii.

1. Conștientizarea Sunetului: Copilul este conștient că este prezent un stimul auditiv. Copilul poate prezenta un comportament care indică faptul că acesta este conștient de sunetele puternice din mediu, a generatoarelor de zgomot, a muzicii și/sau vorbirii.
2. Sunetul are Sens: copilul este capabil să asocieze stimulii auditivi cu sursa lor sonoră. Stimulii includ sunete puternice din mediu sau provenite de la generatoarele de zgomot, muzică, vocalizări cu cuvinte neadevărate (*non-true words*) și stimuli de vorbire. Un copil poate pur și simplu audia un sunet – ceea ce este relativ ușor sau copilul poate potrivi sunetul cu sursa acestuia – lucru mai dificil.
3. Feedback Auditiv: Copilul monitorizează sunetele pe care le aude. Un copil poate demonstra că are această abilitate răspunzând la sunet atunci când

amplificarea este activată, prin vocalizare, pentru a semnaliza când amplificarea funcționează și/sau prin observarea propriului volum al vocalizărilor.

4. Localizarea Sursei de Sunet: Copilul caută și/sau găsește stimulul auditiv. Căutarea este o abilitate prerechizită, aceasta fiind urmată de abilitatea de localizare (nu se poate localiza ceva fără a căuta întâi acel lucru). Copiii care aud doar cu o singură ureche, s-ar putea să nu poată localiza sursa.

5. Discriminarea Auditivă: Copilul distinge caracteristicile diferitelor sunete, inclusiv sunete ambientale, caracteristici suprasegmentale ale vorbirii (de exemplu intensitate, durată, înălțime), cuvinte neadevărate (*non-true words*) și cuvinte adevărate.
6. Memoria Auditivă pe Termen Scurt: Copilul poate auzi, aminti, repeta și poate reda o succesiune de numere. Din punctul de vedere al dezvoltării, această abilitate este adecvată pentru copiii care au doi ani

sau mai mult. Numerele sunt folosite pentru a izola deprinderea – memoria auditivă – care este testată.

7. Procesarea Lingvistică Auditivă: Copilul utilizează informațiile auditive pentru a procesa

limbajul. Această categorie măsoară modurile în care audiția este folosită pentru secvențierea limbajului, pentru a învăța folosirea morfemelor, pentru învățarea utilizării informației sintactice

și înțelegerea limbii vorbite.

Formatul Indicatorilor Funcționali de Performanță Auditivă

Fiecare categorie are abilități specifice enumerate pentru aceasta. Unele categorii au o singură abilitate, în timp ce altele au mai multe. În plus, fiecare abilitate poate fi evaluată într-o varietate de condiții. Aceste condiții oferă un raport calitativ asupra succesului copilului cu o anumită abilitate. Condițiile sunt specifice fiecărei categorii. Unele dintre aceste condiții sunt:

- răspunsuri la stimuli auditivi care sunt asociați cu indicii vizuale în contrast cu răspunsurile date doar la stimul auditiv;
- răspunsuri la stimuli auditivi care sunt prezentați în imediata apropiere a copilului versus răspunsuri la stimuli care sunt prezentați la distanță;
- răspunsuri la stimuli auditivi care sunt prezentați într-o situație zgomotoasă versus răspunsuri la stimuli care sunt prezentați într-o cameră liniștită;
- răspunsuri la stimulii auditivi care se observă atunci când copilul este îndemnat (promptat) să asculte

versus răspunsurile spontane la stimulii auditivi.

Abilități Funcționale de Raportare

FAPI este administrat în timp și la orice moment în timp FAPI poate fi scorat. FAPI este scorat prin măsurarea performanței unui copil cu privire la fiecare abilitate din fiecare categorie prezentată. Scorurile sunt calculate și apoi transferate pe pagina de profil care se găsește la partea de început a testului. Profilul individualizat astfel oferă persoanei responsabile cu intervenția posibilitatea de a identifica nevoile unice, dar și punctele tari ale copilului. Profilul este folosit pentru a crea obiective specifice pentru programul individualizat de intervenție al copilului.

Există șapte categorii. Fiecare categorie primește un punctaj procentual. Acest punctaj procentual identifică abilitățile de ascultare ale copilului pentru itemii din acea categorie. Când scorul dintr-o categorie este în intervalul „dobândit” (80%-100%), copilul stăpânește abilitățile pentru acea categorie.

Procedura de Administrare și Sacorare

1. Fiecare abilitate poate fi evaluată într-o varietate de moduri. Inclusiv prin observarea directă a răspunsului la stimuli specifici

- și/ori ținând cont de raportul părinților
- Fiecare abilitate este evaluată în funcție de condițiile specifice notate pe formular. Există o secțiune pentru “Observații și Comentarii” care poate fi folosit pentru a nota informații despre performanța copilului.
2. A fost creată o paradigmă de notare pe patru niveluri. Abilitatea este notată de persoana care administrează testul prin indicarea nivelului de dobândire/realizare (NP, E, P, A) pentru fiecare abilitate. Nivelul de dobândire este determinat de următoarele criterii:

Articolul sursă a fost redactat și publicat în limba engleză, traducerea aparținându-mi integral mie. Nefiind încă un test tradus și validat și în țara

noastră, este posibil ca nu toți termenii științifici să își fi găsit echivalentul *ideal* în traducerea de față. Cu toate acestea, mi s-a părut un instrument interesant și util, astfel că am decis să îl aduc în fața cititorilor revistei. Să ne fie cu folos, Iris Kiss.

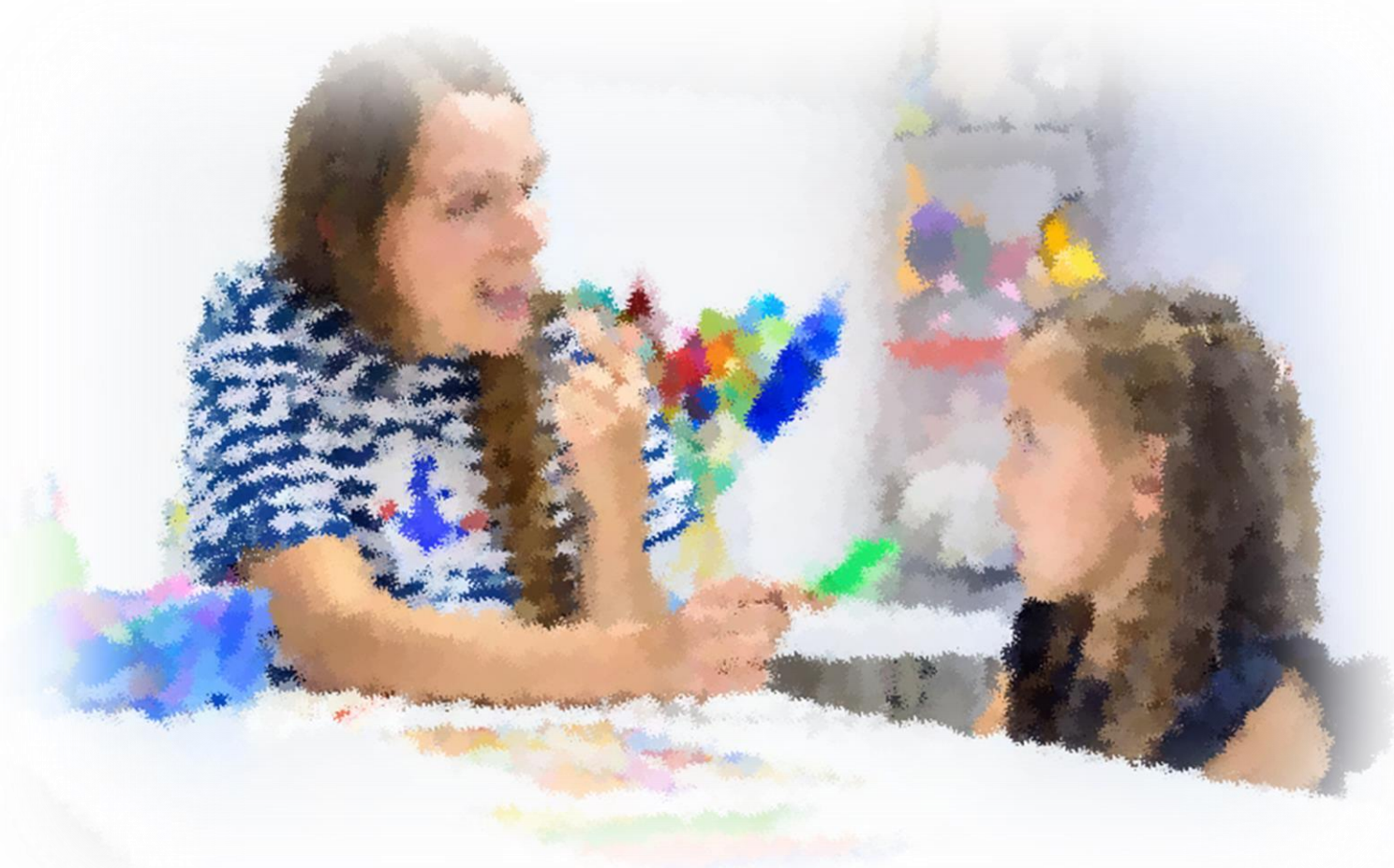
Nivelul de Dobândire al Abilității	Frecvența	Valoarea Dată
a. Abilitatea nu este prezentă	(NP) = 0-10% frecvență NP = not present	(Valoare punctaj = 0)
b. Abilitatea este în curs de dezvoltare	(E) = 11-35% frecvență E = emerging	(Valoare punctaj = 1)
c. Abilitatea este în proces	(P) = 36-79% frecvență P = process	(Valoare punctaj = 2)
d. Abilitatea este dobândită	(A) = 80-100% frecvență A = acquired	(Valoare punctaj = 3)

Bibliografie:

A. Materialul scris

Stredler-Brown, A. & Johnson, D.C. (2001, 2003). *Functional auditory performance indicators: An integrated approach to auditory development*. Sursa: <http://www.cde.state.co.us/cdesped/SpecificDisability-Hearing.htm>

B. Imagini :Shutterstock

FĂ-ȚI ZILNIC TIMP PENTRU A FI UN BUN PRIETEN!

Laura Filip, prof. consilier școlar CJARE Mureș

„Nu pierde ocazia de a copilări alături de tineri drăguți și optimiști, ori de câte ori ai ocazia,, a fost mottoul unui proiect a Școlii Gimnaziale Dr. BERNADY Gyorgy pe care l-am derulat în lunile septembrie-noiembrie a anului 2023.

Toți am pornit cu convingerea că nu suportăm agresivitatea și indisciplina celor din jur și nu ne dorim prieteni sau colegi agresivi și neserioși, ca urmare ar fi bine să nu fim nici noi agresivi în relațiile cu ceilalți, pentru a ne păstra prietenii sau a ne putea face noi prieteni.

Elevii claselor a V-a – a VIII-a au învățat cum să-și stăpânească furia. Au luat la cunoștință etapele procesului de domolire a stărilor de nervozitate:

1. Ia o pauză.

Poate părea un clișeu, însă numără până la 10 înainte să reacționezi la un anumit stimul.

2. Relaxează-te și folosește vizualizarea.

Calmează-te. Respiră adânc. În timp ce expiri imaginează-ți că toată furia acumulată iese afară

pe nas și pe gură. Eliberează-o și simte-te liber. Repetă exercițiul până când te vei simți linistit, apoi vizualizează-te într-un loc unde te simți fericit, calm și relaxat.

3. Iartă și uită.

4. Fă sport.

Activitatea fizică te ajută să te eliberezi de emoțiile negative, mai ales dacă ești pe cale să erupi. Fă o plimbare, aleargă, înoată.

5. Destăinuie-te unui prieten.

Te simți eliberat dacă vorbești cu un prieten despre problemele care te frământă.

6. Folosește umorul pentru a detensiona situația.

Ferește-te să folosești sarcasmul.

7. Ascultă muzica ta preferată.

8. Roagă-te.

Cu convingerea că vom pune în practică toate metodele procesului de detensionare, ne-am despărțit bucuroși.

ÎNTÂLNIRE CU DEȚINUȚII DIN PENITENCIARUL TÂRGU-MUREȘ

Laura Filip, prof. consilier școlar CJARE Mureș

În luna noiembrie a anului 2023 elevii celor două clase a VIII-a de la Școala Gimnazială Dr. Bernady Gyorgy au luat parte la o activitate inedită.

Aceștia au avut prilejul de a asculta poveștile unor deținuți din Penitenciarul Târgu-Mureș, în cadrul Proiectului „DESHIDE-ȚI MINTEA, NU FI ÎNCHIS!”, coordonat de structura de prevenire a criminalității din cadrul Inspectoratului de Poliție Județean Mureș.

Subiectele au fost de mare interes, condamnările fiind pentru trafic de droguri, omor, amenințare și șantaj, precum și conducere fără permis sau sub influența alcoolului. De exemplu, M. le-a spus elevilor cum a ajuns dependent de droguri, atât de aproape de supradoză, fără a avea puterea de a renunța. “Mama s-a rugat mult să mă

prindă poliția. A zis că mai bine mă vizitează cu pachete la pușcărie, decât cu flori la cimitir!”.

Elevii au primit sfaturi de la deținuții curajoși și dornici de a vorbi în public, respectiv să spună cuiva când sunt supărați sau întâmpină probleme, să se înconjoare de oameni care nu au niciun interes material ascuns, să facă sport și să iubească viața și oamenii din jurul lor.

Elevii școlii noastre ca și ceilalți elevi ai județului Mureș au fost vizibil impresionați de cele auzite pe viu și față în față. Au dialogat deschis cu acești tineri a căror destine se pot povesti și analiza ore întregi la clasă sau în discuțiile private cu prietenii sau în cadrul unui cabinet de consiliere psiho-pedagogică.

Felicitări gazdelor, polițiștii și tineri deținuți, mărinimoși și dornici de îndreptare personală și socială!

Poveștile vindecă

POVEȘTILE CARE VINDECĂ: CUM AM ABORDAT FRICILE COPIILOR DIN CICLUL PRIMAR ÎN SESIUNILE DE CONSILIERE DE GRUP

Ioana Florea, prof. consilier școlar CJARE Mureș

În universul fascinant al dezvoltării copiilor, povestirile devin faruri luminoase, îndrumându-i pe cei mici prin labirintul complex al emoțiilor și trăirilor. Poveștile nu sunt doar simple cuvinte tipărite; sunt ferestre deschise către lumi fantastice care, pentru copiii din ciclul primar, devin și instrumente puternice în procesul lor de dezvoltare emoțională.

În călătoria mea în lumea consilierii copiilor am apelat deseori la povestirile terapeutice pentru a aborda diferite situații cu care aceștia se confruntă. O astfel de experiență a avut la bază povestea "Confruntarea cu Temerile -" din cunoscuta carte "101 Povești vindecătoare pentru copii și adolescenți" de George W. Burns, o activitate pe care am desfășurat-o cu copii din ciclul primar.

Astfel am început orele de consiliere citindu-le copiilor această poveste, în care, Carolina, o fetiță curajoasă și plină de imaginație, se vede obligată să treacă singură pe lângă casa unei „vrajitoare” în drumul său spre casă. Folosind intonația și pauzele pline de suspans am încercat să îi conduc pe copii să simtă și ei frica și incertitudinea resimțită de Carolina în această experiență deosebită. Totuși, pe măsură ce povestea se dezvoltă, Carolina își învinge teama explorând în mod curajos și repetat calea către casa aparent înfricoșătoare. Ea își folosește imaginația, înlocuindu-și gândurile negative cu amintiri frumoase petrecut alături de familia ei, prinzând astfel curaj să meargă mai departe. Într-o notă surprinzătoare, descoperă că în spatele ușilor închise nu stă o creatură malefică, ci o blândă bunicuță care îi devine un prieten de încredere.

Am continuat activitatea, invitându-i pe copii să-și externalizeze fricile prin intermediul desenelor.

Între desenele colorate și pline de detalii, am descoperit o varietate uimitoare de frici tipice vârstei, precum teama de insecte, întuneric sau animale mari. Cu toate acestea, s-a ivit și oportunitatea de a explora temeri mai neașteptate și contemporane, cum ar fi frica de personaje din jocuri video sau desene animate. Un personaj surprinzător care s-a regăsit în mai multe desene a fost păpușa înspăimântătoare numită Momo, care era la vremea aceea subiectul unei serii de zvonuri și povești virale pe platformele de socializare.

Conștientă de importanța nu doar a identificării, ci și a depășirii fricilor, am continuat activitatea printr-un exercițiu pozitiv și motivant. I-am invitat pe copii să împărtășească și să deseneze lucrurile care le aduc bucurie și fericire în viață. Observându-i pe copii cum desenează cu entuziasm și cu zâmbetul pe buze, am deschis o conversație despre importanța gândirii pozitive și a focalizării asupra lucrurilor care aduc fericire. I-am încurajat să-și amintească aceste momente pozitive atunci când se confruntă cu temeri sau dificultăți. Prin acest exercițiu, am dorit să le transmit un mesaj puternic: că, precum Carolina, ei au puterea de a se ridica deasupra fricilor și de a găsi bucurie în mijlocul provocărilor.

Activitatea de consiliere a generat discuții esențiale între copii și învățătoare dar și între învățătoare și părinții copiilor. Observațiile și fricile copiilor au fost împărtășite ulterior cu părinții în cadrul ședințelor, abordându-se în mod special importanța protejării copiilor de imagini sau conținut care i-ar putea speria.

Bibliografie:

Burns, G.W. "101 povești vindecătoare pentru copii și adolescenți" Editura Trei 2011

CONSILIERUL LA CONSILIERE

Cristina Oltei, prof. consilier școlar CJRAE Mureș

Era o seară cenușie de iarnă. Întreaga zi fusese mohorâtă și ceața părea că își făcuse culcuș peste case. Atmosfera liniștită și sobră de afară îți pătrundea adânc în suflet. Copiii, altădată mai gălăgioși, acum se jucau potoliți. Terminându-și temele, mezina, vine la mine cu o doză de entuziasm în voce:

- Mami, hai să ne jucăm „de-a doctorul de suflete”!

Nimic surprinzător în cererea ei. Mereu are idei inedite, iar creativitatea ei de mult nu ne mai miră. Așa că, de voie, de nevoie, am intrat în jocul acesta, mai mult așa, ca să alung monotonia unei zile banale.

- Păi, cum vom face? Ce am de făcut? ...și imediat mintea ei a generat întregul scenariu de joc. Eu urma să fie „bolnavul” iar ea „doctorul de suflete”. (Atunci am realizat cât de puțin știa ea despre munca mea. Pentru copiii mei sunt o profesoară ...mai aparte.)

Și, uite așa, mă trezesc că, intru în cabinetul „doctorului” la o consultație „pe suflet”.

- Bună ziua, cu ce vă pot ajuta? Ce problemă aveți? Vă doare sufletul sau vă este teamă de ceva?...și-a intrat fetița în rol.

Până aici simplu și ușor, dar, acum, ce să îi spun? Mă doare uneori și sufletul, și mă doare tare, dar cum să îi spun ei. Iar, despre temeri, ce să zic, am cu carul. Cum să îi spun că mi-e frică pentru ea, pentru viitorul ei de mâine, pentru siguranța ei de azi, mi-e frică de eșec, de viitor, mi-e frică că nu mă ridic la nivelul așteptărilor ei și ale fraților ei, mi-e teamă că, poate, nu le-am transmis copiilor cea mai bună educație, că nu i-am pregătit suficient pentru a face față provocărilor pe care le întâlnesc ...și câte și mai câte. Lista poate fi lungă. Ca să nu mă las copleșită de emoții, îi răspund repede, privind pe fereastră:

- Mi-e frică de întuneric!

- Așa, deci! Înțeleg, înțeleg foarte bine! Dar, de ce vă este frică: de întuneric sau de ce ar putea fi în întuneric?

M-am blocat! Buburuza mea, mă abordează ca un terapeut și fără să îmi dau seama, atmosfera de joc se schimbă încet, încet.

- Mi-e teamă de pericolele care ar putea fi în întuneric. Mi-e frică pentru că nu văd...îi explic eu.

- Vă înțeleg! E normal să îți fie teamă atunci când nu vezi și nu poți controla ce e în jurul tău! E normal! Dar, vedeți dumneavoastră, haideți să facem un joc și să vă imaginați că întunericul e o cameră unde e închisă lumina, pentru că vi se pregătește o petrecere surpriză. Acum, vă mai sperie întunericul sau sunteți fericiți știind că prietenii se gândesc la dumneavoastră și vor să vă facă o mare bucurie! Vedeți ce mult se schimbă situația dacă ne gândim altfel la ea! Altă temere mai aveți?

... Ce să îi mai spun... Jocul acesta era vindecător! Imi descopeream fiica într-o nouă ipostază. De dragul ei, am continuat spunându-i că mi-e frică de ceață... doar despre asta am vorbit cu copiii dimineața în drum spre școală.

- Ceața este foarte interesantă! a continuat ea. Știți că Dumnezeu pune ceața ca o perdea din cer până la pământ ca să apreciem soarele? După ce trece ceața, ați observat ce fericiți sunt toți oamenii și ce mult se bucură de soare? Uneori, cred că e nevoie de ceață ca să apreciem ce avem! Noi, oamenii, credem că totul ni se cuvine și e normal. Dar, poate că trebuie, din când în când, să ni se amintească de bucuriile pe care le avem și nu le știm aprecia. Așa că e bună ceața, să ne aducă aminte să apreciem soarele.

Fericită., mi-am luat copila în brațe Nu mai aveam nici o temere! În ochii ei zglobii și umezi de emoție, am văzut femeia de mâine și sunt tare mulțumită. Sunt fericită că nu am ratat acest moment, că mi-am lăsat treburile mele de om mare, ca să descopăr ce oameni mari am chiar lângă mine. Cea mai banală zi a devenit monumentală.

Ca și profesioniști suntem mereu atenți la nevoile celor din jur. Suntem în școli pentru a fi alinare celor răniți, lumină celor confuzi, informare celor dezorientați, suport pentru directori și profesori. Noi avem soluții, noi înțelegem fenomenele, avem mereu o explicație pentru orice, doar suntem profesioniști! Însă, de multe ori, uităm de noi înșine.

În prag de primăvară, poate a venit timpul să ne facem curățenie în sufletele noastre. E timpul să ne prioritezăm valorile, să ne bucurăm de ceea ce avem și suntem, să ne amintim că nu știm totul și, chiar dacă înțelegem multe, putem controla foarte puțin! Dacă toată natura se îmbracă în straie de sărbătoare, de ce nu am încerca o reînnoire personală chiar noi!

Și... fiți spontani, fiți deschiși la minunile fiecărei zile, poate chiar azi vom trăi o experiență monumentală!

